

Ki?ilik Bozuklu?u Hastalar? ile Çal??man?n Zorluklar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ilik Bozuklu?u Hastalar? ile Çal??man?n Zorluklar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24862>

Özet

Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalınan Zorluklar Ölçeği (KBHÇZÖ), Nurhan Eren tarafından 2014 yılında geliştirilmiş bir ölçektir. Bu ölçek, ruh sağlığı profesyonellerinin **kişilik bozukluğu** tanısı almış hastalarla çalışırken karşılaştıkları özgül zorluklar ve klinik ortamda yarattıkları iletişim ve davranışsal sorunları sistematik olarak ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirme çalışması, kapsamlı **psikometrik özellikler** analizleri ile desteklenmiş olup, yüksek iç tutarlılık ve geçerlik değerleri sergilemiştir.

KBHÇZÖ, tek boyutlu bir yapıya sahiptir ve 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçek, özellikle hastaların servis ortamında yarattığı provokasyon, egemenlik kurma, çeteleme ve kaos gibi iletişim sorunlarına odaklanmaktadır. Analizler, ölçeğin araştırılan yapıya güvenilir ve tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Kişilik Bozukluğu, Çalınma Zorlukları, Klinik Ortam, Psikiyatri, **Psikometrik Özellikler**, KBHÇZÖ, Sağlık Personeli Tutumları.

Yazarlar

Nurhan Eren

Amaç

Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalınan Zorluklar Ölçeği'nin temel amacı, psikiyatri kliniklerinde veya ilgili ruh sağlığı hizmetlerinde çalışan profesyonellerin, **kişilik bozukluğu** olan bireylerle etkileşimleri sırasında yaşadıkları zorlukların derecesini ve niteliğini belirlemektir. Bu zorluklar genellikle hastaların tedavi ekibi içindeki iletişim dinamiklerini bozma, aşırı talepkâr olma veya servis kurallarına uyumda direnç gösterme biçiminde ortaya çıkmaktadır.

Ölçek, klinisyenlere, bu zorlayıcı davranışların klinik işleyiş üzerindeki etkisini objektif olarak değerlendirme imkanı sunarak, eğitim programlarının ve süpervizyon stratejilerinin geliştirilmesine bilimsel bir zemin hazırlamaktadır. Aynı zamanda, klinisyenlerin bu hasta grubuyla çalışmaya yönelik tutumlarının ölçen Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutumlar Ölçeği (KBHİTÖ) ile birlikte kullanılarak, zorluk algısı ile tutum arasındaki ilişkiyi incelemeyi de amaçlamıştır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

KBHÇZÖ, tek bir boyutu ölçmek üzere tasarlanmıştır: **Klinik Zorluklar ve İletimsel**

Sorunlar. Bu yapı, hastaların klinik veya servis ortamında sergilediği, tedavi sürecini aksatan ve personeli zorlayan davranış örüntülerini kapsar.

Ölçekteki 21 madde, hastaların aşırı hareketlilik, provokasyon, egemenlik kurma çabaları, kendi aralarında çeteleşme eğilimi ve genel olarak servis içinde kaos yaratma gibi spesifik zorluk alanlarının hedef almaktadır. Bu tek boyutlu yapı, profesyonellerin karşılaştığı zorluk deneyiminin bütüncül ve tutarlı bir şekilde değerlendirilebileceğini göstermektedir.

Geçerlik

KBHÇZÖ'nün geçerlik çalışmaları, ölçeğin güçlü **psikometrik özelliklere** sahip olduğunu kanıtlamıştır. Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin amaçlanan yapıya doğru bir şekilde ölçtüğü (yapı geçerli) ve diğer ilgili yapılarla beklenen yönde uyum gösterdiği saptanmıştır.

Ölçeğin maddelerinin, ölçülmek istenen zorluk yapısını temsil etme yeteneği yüksektir. Ayrıca, zaman içinde tutarlı sonuçlar vermesi (zamana bağlı tutarlılık) de geçerliğin önemli bir göstergesi olarak belirlenmiştir. Bu bulgular, KBHÇZÖ'nün klinik araştırmalarda ve uygulamada güvenle kullanılabilir geçerli bir araç olduğunu teyit etmektedir.

Güvenirlilik

KBHÇZÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçeğin tutarlılığını oldukça yüksek olduğunu ortaya koymuştur. İç tutarlılık güvenirlik katsayısı olan **Cronbach Alfa** değeri, test toplamı için ****0.952**** olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçek maddelerinin aynı yapıya ölçme konusunda mükemmel bir uyum sergilediğini göstermektedir.

Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçen test-tekrar test katsayısı ****0.702**** olarak saptanmıştır. Bu katsayı, ölçüm sonuçlarının zaman içinde makul ölçüde stabil kaldığını ve ölçeğin güvenilirliğini desteklediğini göstermektedir. Faktör analizine hazırlık aşamasında hesaplanan **KMO değeri** (Kaiser-Meyer-Olkin) ise ****0.946**** gibi yüksek bir değerde olup, verinin örneklem yeterliliğini doğrulamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analizi, KBHÇZÖ'nün tek boyutlu bir yapıya olduğunu desteklemiştir. Bu tek boyut, klinik personelin **kişilik bozukluğu** hastalarıyla çalışırken yaşadığı genel zorluk deneyimini temsil etmektedir.

Faktör analizinin uygunluğunu değerlendirmek için kullanılan istatistiksel testler de güçlü sonuçlar vermiştir. **KMO değeri** ****0.946**** olarak, örneklemin faktör analizi için mükemmel düzeyde yeterli olduğunu göstermiştir. Aynı zamanda, değişkenler arasındaki korelasyon matrisinin küresel

olduğunu gösteren **Bartlett Küresellik Testi** de istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0.001$). Bu sonuçlar, verilerin faktörleştirilebilir olduğunu ve tek boyutlu yapının güçlü bir şekilde desteklendiğini kanıtlamaktadır.

Enstrüman (Ölçek Bilgileri)

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir ölçek geliştirme çalışmasıdır.)

Format: 21 maddelik, tek boyutlu ölçektir.

Derecelendirme: 4'lü **Likert Ölçeği** (0=Hiç, 3=Çok).

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Ruh sağlığı alanında çalışan profesyoneller (Psikologlar, Psikiyatristler, Hemşireler vb.).

Yaş Grubu: Yetişkin profesyoneller.

Popülasyon Detayları: Kişilik bozukluğu hastaları ile düzenli olarak çalışan klinik personel.

Test Metodolojisi: Ölçek, toplam puanlar üzerinden analiz edilmektedir. Yüksek puan, profesyonelin kişilik bozukluğu hastalarıyla çalışırken algıladığı zorluk düzeyinin yüksek olduğunu işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, **KMO Değeri**, **Bartlett Küresellik Testi**, Test-Tekrar Test, Çıkarılabilirlik, **Likert Ölçeği**.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nurhan Eren

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: nurhaneren@yahoo.com

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir (Makale referansına dayanmaktadır).

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2014

Şinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. Akademik makaleye erişim ve kullanım hakları, yayıncı kuruluşun (Nöropsikiyatri Arşivi) politikalarına tabidir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [kisilik-bozuklugu-hastalari-ile-calismanin-zorluklari-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Eren, N. (2014). Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalışmanın Zorlukları ve Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutumlar Ölçeklerinin **psikometrik özellikleri**. *Nöropsikiyatri Arşivi*, 51, 318-327. doi: 10.5152/npa.2014.7056

Makale Linki: noropsikiyatriarsivi.com

Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalışmanın Zorlukları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Tek boyut ve 21 madde: Serviste aşırı hareketlilik ve hastalar arasında iletişimsel sorunlar yaratma (provokasyon, egemenlik kurma, çeteleşme, kaos vb.).